

SESSION GUIDES

Alternative Learning System- Accreditation and Equivalency (ALS-A&E)

Secondary: Communication Skills

**Pagbibigay At Pagtanggap Ng
Positibong Feedback**

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Save the Children®

ASCEND-Mindanao
Assistance for the Comprehensive Educational Development of Mindanao

March 2006

Jointly developed by the DepED BALS and the Save the Children Federation under the ASCEND-Mindanao, a program made possible with the generous support of the American People through the USAID.

Pagbibigay at Pagtanggap ng Positibong Feedback Session Guide Blg. 1

I. MGA LAYUNIN

1. Nasasabi ang kahalagahan ng wika sa komunikasyon
2. Nailalarawan ang proseso ng komunikasyong ginagamit ng tao
3. Naisasagawa ang iba't ibang proseso ng komunikasyon

II. PAKSA

- A. Aralin 1: Ang Proseso ng Komunikasyon, pahina 3-11.

Pangunahing Kasanayan sa Pakikipamuhay:

Mabisang Komunikasyon, Kasanayang Makipagkapwa, Kasanayang Makipagkapwa, Malikhaing Pag-iisip, Pag-aangkop sa sarili sa mga mabibigat na dalahin, Pag-aangkop sa sarili sa mga emosyon

- B. Kagamitan : Mga sitwasyon, kuwento, mga larawan

III. PAMARAAN

A. Panimulang Gawain

Pagganyak

“Think Pair & Share”

Magkaroon ng isang pagsasanay sa pamamagitan ng Think, Pair & Share

- Ang IM ay magbibigay ng tanong tungkol sa kanilang kaalaman sa komunikasyon.
- Bigyan ang mga mag-aaral ng ilang sandali upang makapag-isip.
- Ipabahagi ang naisip na kasagutan sa kapareha.
- Ipabahagi sa magkapareha ang kasagutan sa kanilang pangkat.
- Ipasuri ang naging sagot sa tanong na ibinahagi sa pangkat.

A. Panlinang na Gawain

1. Paglalahad

Batay sa inyong ibinigay na ideya tungkol sa komunikasyon, ito ay nangangahulugang “nagbahagi” o nakipag - ugnayan sa ibang tao. Ang proseso ng komunikasyon ay nagiging epektibo kung nauunawaan ng nakikinig ang mga ideyang ipinahahayag.

2. Pagtatalakayan

- Pabuksan ang modyul sa pahina 5.
- Ipakita ang larawan ng proseso ng komunikasyon.
- Ipasuri ang dalawang larawan.

1. Ano ang napansin ninyo sa pag-uusap nina Ana at Tina?
2. Sino ang nagbigay ng mensahe at tumanggap nito at ano ang sinabi?

Ipaliwanag:

Sa dalawang larawan ipinapakita ang pagkakaiba ng tagapaghatid ng mensahe sa tagatanggap nito.

a. Tagapaghatid:

Si Tina ang taong nagpadala ng mensahe

b. Tagatanggap:

Si Ana ang isa pang taong kalahok sa komunikasyon. Siya ang tumatanggap ng mensahe at nagproseso nito sa kanyang isipan.

Pag sumagot si Ana at siya ang nagsalita – si Ana ang magiging tagapaghatid ng mensahe. Si Tina ang magiging tagatanggap nito. Sa ganitong paraan dumadaloy ang komunikasyon. Ang prosesong nabanggit ay nakatutulong sa pagpapalitan ng ideya upang magkaroon ng pagkakaunawaan sa pamamagitan ng komunikasyon.

Itanong:

Paano mo gagawin ang mga **paraan** ng pagpapadala ng mensahe? Magiging kapaki-pakinabang kung magpapakita ng balangkas ng pagdaloy ng komunikasyon.

- Hatiin ang klase sa apat na pangkat
- Hayaan ang bawat pangkat na gawin ang tamang paraan ng pagpapadala ng mensahe ng kuwento
- Ipasuri ang nangyari sa kuwento

Ang Paggamit ng Komunikasyon

Si Mario ay isang mag-aaral na nakatira sa malayong barangay. Siya ay may kapansanan. Mahina ang kanyang pandinig. Mahirap makipag-usap sa taong may kapansanan tulad ng isang bingi. Dapat marunong gumamit ng senyales, kilos ng kamay at katawan upang maunawaan siya. Subalit kahit na maaaring makipag-ugnayan sa pamamagitan ng mga nasabing pamamaraan higit pa ring madali ang paggamit ng wika at kakayahang makapagsalita. Ang lahat ng tao ay may kakayahang makipag-usap sa pamamagitan ng wika.

- 1 grupo: Binibigkas na salita o komunikasyong oral (verbal)
- 2 grupo: Nakasulat na komunikasyon
- 3 grupo: Di-binibigkas na komunikasyon (non-verbal)
- 4 grupo: Ginagamitan ng teknolohiya (radio, telepono, cellphone, atbp.)

Paano ang pagkuha ng **mensahe** o elemento ng proseso ng komunikasyon sa pamamagitan ng kuwento?

Gawin sa pamamagitan ng **story parts**.

Pamagat ng kuwento	:	Paggamit ng Komunikasyon
Lugar	:	Malayong baryo
Tauhan	:	Mario
Suliranin	:	Mahina ang pandinig o bingi
Mga pangyayari	:	Mahirap makipag-usap sa taong may kapansanan
	:	Paggamit ng mga senyales
Mensahe	:	Mabuti na ang bawat isa ay may kakayahang makipag-usap sa pamamagitan ng wika.

3. Paglalahat

Mix and Match

1. Maghanda ng mga larawan (larawan na nagpapahayag ng tuwa, galit, pagsang-ayon, di - pagsang ayon, pamamaalam)
2. Ibigay ang larawan sa iba't ibang pangkat ng mga mag-aaral.
3. Patayuin nang walang ingay ang may hawak na larawan at pahanapin ng kapareha mula sa ibang mag-aaral na may hawak ng tamang kasagutan..

Sabihin:

Maaaring magkakaiba ang pakahulugan ng mga mag-aaral sa mga kasagutan sa larawan.

Mahalagang bigyang-pansin at kahulugan ang mga kilos ng taong kinakausap upang lubos na maunawaan ang kanyang sinasabi. Nagbabago ang wikang ginagamit sa pakikipag-usap sa bawat lugar at bawat bansa. Mahalagang gumamit ng magkatulad na wika ang mga taong nag-uusap, kung hindi, hindi magkakaintindihan ng mensahe.

Ipaliwanag :

Ang proseso ng komunikasyon ay may apat na bahagi na dapat tandaan

- a. Tagapaghatid – ang taong nagpapadala ng mensahe
- b. Tagatanggap – ang taong tumatanggap ng mensahe
- c. Paraan – ang paraan ng paghahatid ng mensahe
 - pabigkas
 - pasulat
 - pakilos
 - teknolohikal (radio, telepono, cellphone atbp.)
- d. Mensahe – ang ipinahahatid. Kailangang naiintindihan ito upang maisakatuparan ang proseso ng komunikasyon.

4. Pagpapahalaga

Himukin ang mga mag-aaral na bumuo ng isang positibong pananaw sa sarili tulad ng sumusunod na pangungusap:

Mahalaga sa isang tao ang magkaroon ng sariling pananaw sapagkat ito ay magsisilbing daan tungo sa isang matagumpay na pamumuhay.

Gawin itong poster at idikit sa Bulletin board

5. Paglalapat

- Ganyakin ang mga mag-aaral na magparinig ng usapan o diyalogo na nagsasaad ng mensahe sa isang kaibigan na nakapasa sa pagsusulit o iba pang sitwasyon.
- Ipagawa ang sumusunod:
 - Pagmasdan nang tahimik ang mga gaganap sa dula-dulaan.
 - Obserbahan ang pag-uusap na gaganapin.
 - Habang nagmamasid, alamin ang mga tama at maling pagbibigay ng feedback.
 - Anong mensahe ang ipinakita sa dula-dulaan?
 - Anong masasabi sa mga taong nagbigay ng mensahe at sa tumanggap ng mensahe?

IV. PAGTATAYA

- Ipakita ang larawan sa pahina 10-11 ng modyul.
- Tukuyin ang tagapaghatid, tagatanggap, paraan at mensahe sa bawat kahon.

V. KARAGDAGANG GAWAIN

- Mag-isip ng mga positibong feedback na nais mong sabihin sa iyong kaibigan.
- Isulat sa journal ang sinabi mo sa iyong kaibigan at basahin sa susunod na pagkikita.
- Pag - aralan ang iba't ibang simpleng salita sa ibang wika.

Pagbibigay at Pagtanggap ng Positibong Feedback Session Guide Blg. 2

I. MGA LAYUNIN

1. Naibibigay ang mga hakbang sa pagbibigay ng positibong feedback
2. Naipapaliliwanag ang kahalagahan ng epektibong feedback sa komunikasyon

II. PAKSA

A Aralin 2: Pagbibigay ng Positibong Feedback, pahina 12-25.

Pangunahing Kasanayan sa Pakikipamuhay: Mabisang Komunikasyon, Kasanayang Makipagkapwa, Malikhaing Pag-iisip, Pag-aangkop sa sarili sa mga mabibigat na dalahin, Pag-aangkop sa sarili sa mga emosyon.

B. Kagamitan: Mga sitwasyon, mga kuwento, tsart, masking tape, pen

III. PAMARAAN

A. Panimulang Gawain

Pagganyak

Simulan ang sesyon sa pamamagitan ng isang laro na ***Compliments Unlimited***

1. Ang bawat mag-aaral ay magsasabi ng kanilang karanasan tungkol sa mga kasama.
2. Hikayatin na maging matapat sa kanilang sasabihin na karanasan ang mga mag-aaral.
3. Ang tagapakinig ay dapat maging mapagmasid at makinig nang mabuti.
4. Ang mag-aaral ay maghahanda ng paghanga o pagpansin/pagpapahalaga sa isang papel.
5. Pagpapahayag sa kanilang puna/papuri.
 - Lilibot at ididikit sa likod ang ginawang compliment.

6. Ilalagay ng mag-aaral ang nasabing compliment sa likod ng kamag-aral upang bigyan ng papuri, pagpapahalaga o paghanga.
 - Halimbawa ng compliments: (Magaling, Marami akong natutunan sa iyo, Salamat sa iyong kuwento, Kasintiyaga mo sana ako, atbp.)
7. Ipabasa ang mga nakadikit na compliments sa bawat mag - aaral.
8. Itanong sa kanila kung ano ang naramdaman niya pagkatapos na mabasa ang compliments. Bakit ganoon ang naramdaman niya?

B. Panlinang na Gawain

1. Paglalahad

Basahin ang modyul sa pahina 13-17.

Itanong:

- a. Sa mga binasa ninyo, aling pahayag ang nagpapahayag ng ***puna na mapanira*** (destructive) at ang ***makabubuting puna*** (constructive)
- b. Kung ikaw ang makatanggap ng mapanirang puna, ano ang mararamdaman mo?
- c. Kung makabubuting puna, ano ang iyong gagawin?

Matapos malaman ang pagkakaiba ng mapanira at makabubuting puna subukin na ipagawa ang sumusunod na pahayag sa mag-aaral:

2. Pagtalakayan

Dugtungang Pahayag

1. Itanong sa mga mag - aaral kung alin ang positibong feedback at di positibo sa mga binasang pahayag.
 - Hindi ka maaaring pumunta sa aking party. Mukha kang marumi at hindi angkop ang iyong pananamit. Ikinahihiya kita.

- Napakapangit ng iyong proyekto. Dapat diyan ay itapon na lamang. Hindi malaman kung ano iyan at mukha pang kinalmot ng pusa.
- Joey, sa palagay ko ay maayos mong naisagawa ang iyong proyekto, subalit may ilang bagay na dapat baguhin dito. Bakit hindi natin ito pag-usapan?
- Maganda ang pagkakasulat mo ng kuwento, kailangan lamang na baguhin ang huling talata upang mas lubos na maunawaan ng mga mag-aaral.
- Maayos ang pakitang turo mo Belen, kaya lang mas mabuti siguro kung bigyan mo ng ibat ibang gawain ang mag-aaral upang di sila magsawa.

Suriin ang natutunan sa mga pahayag na ibinigay.

2. Gawin ang Dugtungang Pahayag

- Pangkatin ang mga mag-aaral ng tig-lilima. Paupuin sila nang magkakaharap
- Pasimulan ang pagbasa nang malakas sa pahayag.
- Dugtungan ang mga salitang nabanggit ng positibong feedback

1. Ano ang iyong palagay sa aking desisyon?

2. Ano ang tingin mo rito?

3. Sa palagay mo ba ay kaya mong gawin ito?

4. Ano sa tingin mo?

5. Ano ang binabalak mo ngayon?

3. Paglalahat

- Hingan ang mag-aaral ng natutuhan sa dugtungang pahayag.

- Pagsama- samahin ang mga kasagutan at basahin ang nabuong paglalahat.

Ang mga positibong feedback ay naglalayong hindi makasakit sa ibang tao. Mga pahayag ito na ginagamitan ng mga maingat na pananalita na pinag-iisipan upang hindi magdamdam ang tatanggap nito

4. Pagpapahalaga

Ipabasa sa mga mag-aaral ang pangungusap na ito:

Ang mga sumusunod ay mga pagbibigay puna ng positibong feedback na dapat nating isipin.

1. Palaging mag-isip muna bago magsalita.
2. Gawin maliwanag ang pagbibigay ng feedback
3. Piliin ang mga gagamiting salita.
4. Bigyang-diin ang mabubuting katangian at di ang pagkukulang o pagkakamali
5. Magbigay ng mga salitang nakahihikayat.

Maisasabuhay mo ba ang mga bagay na nabanggit sa iyong pang araw-araw na buhay?

5. Paglalapat

Sagutin ang tsart sa ibaba sa paglalagay ng tsek sa column na sa iyong palagay ay positibo

Aytem	Positibo	Negatibo
1. Kung hindi maganda ang sasabihin ay huwag na lang magsalita		
2. Iwasang gumamit ng salitang makasasakit sa damdamin ng iba		
3. Sa tingin ko ay bobo ka		
4. Ipaliwang kung bakit nasabi ang di magandang salita		
5. Nasisiyahan ako sa iyong ginawa		

IV. PAGTATAYA

- Gumawa ng laro ng pagsusuri.
 1. Maghanda ng papel at isulat ang negatibo at positibong feedback
 2. Bilugan at ilagay sa kahon
 3. Kumuha ng isa at basahin
 4. Idikit kung saan nararapat
 5. Hayaan ang mag-aaral na gumawa ng paglalagom

Negatibong Feedback	Positibong Feedback

V. KARAGDAGANG GAWAIN

- Isulat sa journal ang karanasan sa pagtanggap ng negatibong feedback
- Basahin ito sa harap ng mga mag-aaral sa susunod na pagkikita.

Pagbibigay at Pagtanggap ng Positibong Feedback Session Guide Blg. 3

I. MGA LAYUNIN

1. Napag-uusapan ang iba't ibang uri ng negatibong feedback
2. Naipakikita kung paano tumanggap ng negatibong feedback na nakasasakit sa kapwa
3. Naisasagawa ang mga angkop na paraan sa pagtanggap ng negatibo o positibong feedback

II. PAKSA

A. Aralin 3: Pagtanggap ng Positibo at Negatibong Feedback, p. 26-38.

Pangunahing Kasanayan sa Pakikipamuhay: Mabisang Komunikasyon, Kasanayang Makipagkapwa, Malikhaing Pag-iisip, Pag-aangkop sa sarili sa mga mabibigat na dalahin, Pag-aangkop sa sarili sa mga emosyon.

B. Mga Kagamitan : Mga larawan ng reaksiyon, charts, mga sitwasyon, pentel pen, masking tape

III. PAMARAAN

A. Panimulang Gawain

1. Balik-aral

Sa aralin 2, natutuhan mo ang tungkol sa pagbibigay ng positibong feedback. Magbalik tanaw sa isang pakikipag-usap kung saan may sinabi sa iyong nakasakit sa iyong damdamin. Anong ginawa mo matapos marinig ang kaniyang feedback. Paano mo tinanggap ang feedback?

2. Pagganyak

- Maghanda ng ilang feedback (positibo o negatibo) at isulat sa maliit na papel
- Ilagay sa isang kahon at pabunutin ang mag-aaral.
- Bigyan ng pagkakataon ang mga mag-aaral na magbigay ng reaksiyon sa feedback na nakuha nila.

B. Panlinang na Gawain

1. Paglalahad

Paano Mo Sasabihin?

- Hatiin ang klase sa apat na pangkat
- Magbigay ng feedback (negatibo o positibo) sa mga sumusunod na pangugusap

1. “Kumusta ka”

- sa isang kaibigang hindi mo nakita ng isang taon
- sa kapitbahay na hindi mo nagugustuhan

2. “Paalam”

- sa tatay mong pupunta sa Dubai
- sa kaibigan o kaklaseng nakaaway mo

3. “Kain na”

- sa kuya mong ayaw paawat sa pakikipag-usap sa telepono
- sa taong laging humihingi ng baon mong pagkain

4. “Tulog na”

- sa kapatid mong lagi nanonood ng telebisyon
 - sa nanay mo na laging pagod sa gawaing bahay
-
- Ipasuri sa mga mag-aaral kung alin para sa kanila ang negatibo at positibo.
 - Iwasto ang mga inaakalang maling sagot.

2. Pagtatalakayan

- Ipabasa sa mga apat na pangkat ang mga halimbawa sa Modyul pahina 26-27. Papiliin ang pangkat ng sitwasyon na nais nilang talakayin.
- Ipa-role play ang pinili sa mga miyembro at talakayin ang mga katanungang ito
 - Ano ang iyong reaksiyon sa mga nabanggit na feedback?

- Paano ka tutugon kapag ang pagpuna ay di positibo?
- Matapos ang role play, basahin at ipaliwanag ang mga sumusunod na payo na isinasaad sa pahina 34-35 ng modyul.
 - Huwag magbigay ng reaksiyon kaagad sa negatibong feedback
 - Kapag lumipas na ang galit, pag-isipan ang sitwasyon
 - Tanungin ang kausap kung bakit ka niya binigyan ng negatibong feedback upang maging maliwanag ang sitwasyon
 - Makinig nang mabuti habang ipinapaliwanag ang dahilan ng pagbibigay ng negatibong feedback
 - Kapag malinaw na ang isyu, maaari mong sagutin ang bawat isa nang mahinahon.
 - Simulan ang iyong sariling feedback sa pamamagitan ng pagkilala sa nararamdaman ng iyong kausap.
 - Pagkatapos mong ibigay ang sarili mong feedback, mahinahon mong hingin ang reaksiyon o tugon ng iyong kausap.
 - Kasama ang iyong kausap, subuking ayusin ang isyu. Mas mabuting magkaroon kayo ng kasunduan.
- Ipakopya ito sa kanilang notbuk upang hindi malimutan.

3. Paglalahat

- Madaling gawin ang pagtanggap ng negatibong feedback, subalit mahirap ang pagtanggap nito. Upang maging mas epektibo ang proseso ng komunikasyon, mahalagang malaman natin kung paano dapat tumanggap ng negatibong feedback.
- Ipabasa ang mga sitwasyon sa modyul pahina 28-31. Talakayin ito bago magbigay ng kanilang konklusyon kung paano ang pagtanggap ng negatibong feedback.
- Isulat ang kasunduan nila.

4. Pagpapahalaga

Himukin ang magaaral na basahin at punan ang tsart na ito.

Katangiang natuklasan ko	Paano ko ito mapapaunlad?	Mga negatibong asal	Paano ito mababago?

5. Paglalapat

- Pag-usapan ang mga natutuhang pagtanggap ng negatibong feedback.
- Ipasuri ang “journal” o talaan ng mga posibleng tugon kung ikaw ay makatanggap ng negatibong feedback
- Ipasuri ang ginawa at pabigyan ng pansin ang mga magandang halimbawa.

IV. PAGTATAYA

A. Ipagawa ito sa mag-aaral

- Papunan ang patlang ng mga positibong tugon

Negatibong Feedback	Positibong Tugon
“Ayoko sa iyo”	
“Wala kang pakinabang”	
“Bakit matigas ang ulo mo”	
Ang sama ng ugali mo”	
Bakit ang bobo mo”	

B. Ibigay ang reaksiyon mo sa ganitong feedback.

 nalulungkot	 payag o sumasang-ayon
 hindi kumbinsido	 hindi sumasang-ayon
 masaya	 masalita at maraming

	reaksiyon nakangiti at tumatangap ng feedback
--	--

V. KARAGDAGANG GAWAIN

1. Tanungin ang iyong kaibigan kung ano ang kanyang gagawin kung makatanggap ng negatibong feedback. Magsulatan at bigyan ng pagpapahalaga ang mga naibahagi ng mga kamag-aral tungkol sa kanilang karanasan.
2. Gumawa ng isang commitment o pangako sa sarili na gagamitin nila ang mabuting natutunan sa modyul na ito.